

PIRMS WWW TĪMEKĻA BIJA RADIOAMATIERISMS...UN IR!

Ērikas Kalniņas saruna ar Siguldas radioamatieri Imantu Baumanu

Kopš pasaules informatīvajā telpā izmantojam tīmekli WWW un mobilo sakarus, sazināšanās ir kļuvusi vienkāršāka. Salīdzinot dažādu laiku saziņas veidus, īpaši mēs to novērtējam sarunā ar kādu, kuram tas ir hobijs un pašizpaušme. Siguldā, Lakstīgalas ielā 8 dzīvo stalts vīrs – Imants Baumanis, kura māju «izdaiļo» daudzas antenas uz jumta, tā vēstot – šeit mīt īstens radioamatieris. Viņš mūs pārliecināja, ka pasaule ir interesanta tieši tādēļ, ka tajā ir tik daudz nodarbu, interešu un sapņu.

Imanta vectēvs Pēteris Baumanis 19. gs. vidū dzimis Siguldas pagasta «Jaunkošās» un pirms 1. pasaules kara strādājis par Siguldas pastmeistaru jaunuzceltajā sakaru kantorī Pils ielā 2. Vectēvs nomira 1931. gadā, tikko pabeidzis celt māju Lakstīgalas ielā. Tēvs Hermanis savukārt 1. pasaules kara laikā bija kritis vācu gūstā un pēc kara beigām palicis tur strādāt ceļu mašīnbūvē. Latvijā viņš atgriezās tikai 1925. gadā un Liepājā apprecējās ar skolotāju Annu Briku. 1930. gadā viņiem piedzimis vienīgais dēls Imants. Pēc kara ģimene dzīvoja Kuldīgā, un, mācoties vidusskolā, viņš iestājās radioamatieru pulciņā, ko bija izveidojis Laimonis Riekstiņš – bijušais 15. latviešu divīzijas leģionārs. Šī apstākļa dēļ padomju varas iestādes viņam gan nedeva radioraidīšanas atļauju. Imantu pieņēma darbā par jauno telegrāfistu skolotāju Kuldīgas sakaru nodaļā. Sekoja mācības Latvijas universitātes Mehānikas fakultātē. 1951. gadā viņš uzbūvēja savu pirmo raidītāju. Liepājā atgriezies kā diplomēts elektriķis-inženieris, Imants sāka strādāt «Sarkanā Metalurga» velmētavā. Tur arī ritēja aktīvais darba mūžs, ne mirkli neatsakoties no sava vaļasprieka, lai gan tolaik par radioamatieriem pastiprināti interesējās VDK. Par siguldieti Imants kļuva 1974. gadā, mantojot tēva māju. Šeit dzīvodams, viņš ir ieguvis lielāko daļu savu radiosporta diplomu un radiodraugus.

Imant, un tomēr – kā tajos informācijas stingrās kontroles laikos Tev izdevās neiestāties Kompartijā?

Nu, pirmkārt jau es nebiju tik liels priekšnieks, bet, otrkārt, es neņēmu nopietni velmētavas partorga Berģera pūliņus saāģītēt mani uz stāšanos partijā. Reiz, mums abiem tā «laužoties», es viņam saku: «Tā jau ir, ka komunisms nāk mums joprojām virsū un ar to kapitālismu iet galīgi uz leju, bet tomēr man gribētos pašam par to pārliecināties... teiksim, aizbraukt kādā ārzemju ekskursijā!». Berģers pēc kāda laika man piedāvāja braucienu ar kuģi pa zilo Donavu. Tas bija vareni. Pēc atgriešanās Berģers atkal mācās virsū ar savu piedāvājumu. Saku šim: «Es vēl tomēr neesmu tā īsti pārliecināts, ja nu vēl varētu aizbraukt uz kādu Latvijai līdzīgu valsti – kā Somija. Nu, tad varbūt...» Berģers spēra vai zemes gaisā, taču vairāk uz makšķeres nekērās. Miļā miera labad es pieteicos par sabiedrisko autoinspektoru un uzņēmos arī velmētavas politinformatora pienākumus. Avīzes padomjlaikā bija tādas patukšas, tad nu izmantoju to informāciju, ko biju ieguvis no saviem radiokontaktiem.

Vai Tev no radioamatierisma ticis arī kāds praktisks labums?

Patiesību sakot, naudā ar to nevarēja iedzīvoties un nevar arī tagad. Radioamatiera licenci nedrīkst izmantot komercdarbībai: ja to mēģināsi, pārtveršanas centrs jebkurā valstī piesūtīs pamatīgu rēķinu ar soda naudu. Uz mums attiecas obligātie noteikumi, kā arī jāreģistrējas Radioamatieru Līgā. Patlaban mūsu Līgas priekšsēdētājs ir siguldietis Jānis Vanags. Pēc savstarpēju radiosakaru nodibināšanas amatieri apmainās ar t. s. QSL kartītēm. Latvijas Radioamatieru Līga arī rīko starptautiskas sacensības radiosportā, piemēram, 1998. gadā – par godu 80. gadskārtai kopš Latvijas neatkarības pasludināšanas. Ieguvums ir arī tas, ka daži mani radiosakaru partneri ir kļuvuši par tuviem draugiem.

Imant, kā notiek radiosakaru seanss, un kādi tehniskie līdzekļi tiek izmantoti?

Ir nepieciešams uztvērējs – raidītājs: pirms gadiem 20 tos konstruktīvi apvienoja vienā iekārtā. Tam pieslēgtā lielā metāliskā kaste ir signāla pastiprinātājs, kas savukārt saistīts ar filtru – tādu mini-

atūru kastīti, kura laiž cauri tikai nepieciešamos signālus, lai raidīšana netraucētu kaimiņiem vai «Radio Siguldā». Šie kabeļi no pastiprinātāja iet uz antenām – katra kalpo savam viļņu garumam. Mūsu «apaļais galds» notiek 80 m īsviļņu joslā, kur labi sadzirdami visu Latvijas rajonu radioamatieri. Pēcpusdienā plkst. 16.00 notiek radiosarunas ar Amerikas kolēģiem.

Nesen notika Saeimas vēlēšanas, kurās tu balsoji – par kuru partiju un kāpēc? Uz kādu Latvijas nākotni Tu ceri?

Balsoju par «Jauno Laiku». Man patīk, ka Repše liek uzsvāru uz valsts izlaušanās apturēšanu, korupcijas un noziedzības apkarošanu. Galu galā tas ir atslēgas punkts – ciktāl mēs tiksim ar 40% nenomaksātu nodokļu, nezin cik plašu ēnu ekonomiku? Tā jau valsts nevar pastāvēt. Jauns gan liekas Repše, tomēr vai nu tieši viņš vai viņam pārkļautās struktūras solītos pārkārtojumus veiks. Par to arī nobalsoju. Vairs nav ko zaudēt, var tikai iegūt.

Vai radioamatieri labi saprotās arī citās dzīves jomās?

Kopējās intereses ir galvenais, kas mūs tuvina. Amerikas latvieši ir diezgan lielmanīgi un visgudri, gribas reizēm pavilkt viņus uz zoba. Tā savam draugam Herbertam no Sietlas reiz saku: «Visu jūs tai Amerikā zināt, bet mūsu plovu tu tomēr neesi ēdis!» (papriekš noskaidroju, ka angļu – krievu vārdnīcā tāda vārda nav). Bet šis caur starptautisko izziņu biroju īsā laikā noskaidro: tas esot «ēdiens, ko ASV veikalos pārdod divās paciņās». Viņiem ir savdabīgs priekšstats par Latvijas ekonomiskā stāvokļa cēloņiem, sak, jūs tur Latvijā negribat strādāt, tāpēc jums ir tik mazas algas un pensijas. Tomēr atzīst, ka te ir gaiši cilvēki, labi profesionāļi, kam vērta palīdzēt. Man radiosports ir devis plašāku skatījumu uz pasauli un es varu salīdzināt. Jāsaka ka mūsu «vidējā cilvēka» līmenis vēl ir stipri zemniecisks un provinciāls. Nākotnē tam būtu jāmainās uz labo pusi!

Mēs Tev pateicamies par iespēju ielūkoties Tavā radiokomunikāciju pasaulē un ievest tajā arī mūsu lasītājus. Lai nākamais 2003. gads Tevi nostiprina pārliecību, ka Latvijā viss pamazām ies uz augšu, un lai ir veselība un dzīvesprieks!